

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre .... 4 forint.
Félévre .... 2 forint.
Negyed évre .... 1 forint.

SZERKESZTŐSÉG:

Stibka Gusztáv ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részét illető levelek és a pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE
a lap hátsó (4-ik) oldala 20 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kinestári bélyegilleték külön 30 kr.

NYILTTERBEN

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

MEGJELEN: MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztők:
HUBACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV.
Kiadó tulajdonos:
AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

EGYES SZÁM ÁRA 8 KRAICÁR.

A GYERMEK NEVELÉS.

I.

Mikor jajdult fel több panasz a gyermekek rosszasága ellen, mint épen napjainkban?

Az idős emberek elmerengnek a gyermekek vásottságán s bevallják, hogy azon vásottságokat, miket a mai gyermekeknél tapasztalnak, nemhogy véghezvinni merték volna gyermekkorukban, de nem is ismerték.

Elmondhatjuk a mai kor gyermekeiről, hogy a pajkosságban túlhaladják korukat, s hogy ily gyermekek mivé nővik ki magukat, az a jövő titka, de előre látható, hogy nem lesznek a társadalom gyöngyei.

Különösen a szülők panaszkodnak, hogy nem bírnak gyermekeikkel s bűnbakot keresnek, kire e hibát háríthassák, meg is találják azt a tanítóknak, kik — a szülők szerint — egyedüli okai a gyermekek vásottságának.

Gondolják meg azonban a szülők, hogy ők az első tanítói gyermekeiknek és az iskolában a tanító csak tovább fűzi a nevelést.

Ha a szülő, engedékenysége, félszeg nevelése, rossz példája által rosszul vetette meg az alapot, vajmi nehéz lesz a tanítónak a rossz alapon a nevelés jó épületét a gyermeki erények szellemi köveiből felemelni. Sőt ez lehetetlen is; mert a rosszul vetett alapot először szét kell rombolni, s csak úgy várható valami jó és üdvös, ha helyes az alap, melyből a zsenge gyermek nevelése kiindul.

De mily munkába kerül, s mily gondos kezet igényel, míg a házi nevelés félszégességét kitépheti a tanító a gyermek szokásából, annak lelkületéből, melyben azok már oly mély gyökeret vertek?

Avagy nem tapasztaljuk-e, hogy amit a tanító a gyermek szívébe becsepegte, azt odahaza maguk a szülők sokszor egy vigyázatlan szóval kitépik?

Elnézik a szülők, hogy minő ügyeséggel utánozzák a kicsinyek a felnőttek rendtelenségeit, nem ritkán gonoszságait.

Az iskolai jó neveléssel lépést tart, sőt ezt tullicitálja a rossz házi nevelés, s ez, hogy hamarabb megtermi gyümölcsseit, mint amaz, az már a gyermek rosszra hajló természetéből következik.

Ne keressenek a szülők bűnbakot és a minek maguk az okai, ne hárítsák másra, az iskolára s tanítóra.

E tétellel különben jövő számunkban még foglalkozni fogunk és kimutatjuk azon

szélsőségeket, mikbe a szülők gyermekeik nevelése körül rendszeresen esni szoktak.

JUBILEUM.

A tizenkilencedik század utolsó negyedében mindennapi, hogy mindenki mindent tud. Gyorsan haladó korszakot élünk, de a feledés is gyorsan következik be. És mégis azt hisszük, hogy alig van egyén, ki a multakra visszatekintve — nem emlékszik arra, hogy évek hosszú során át mindenha, ha e vidék, a megye, de főleg községünk előnyéről, javáról, haladásáról volt szó, közéletünk egy puritán jellemű, fáradhatlan bajnokával találkozott, ki nem kivánt soha csillogni, soha más érdemeit magának nem vindicálta, soha hátra nem maradt ott, hol a jó, szép, nemes és célszerű ténykedésekről volt szó.

Huszonöt év! Majdnem egy ember élete — és ez év őszén huszonöt éve lesz annak, hogy Wimmer Károly közéletünk minden mozzanatában tevékeny részt vett, utóbbi években pedig vezérszerepet vitt.

Hónapokkal ezelőtt meg lett pendítve az eszme, hogy megérdemelné e polgártársunk, ha elismeréssel adóznánk odaadó, sok tekintetben áldásos ténykedéséért.

Ámde a bekövetkezett nagy munkaidő elvonta az ember figyelmét, igénybe vette idejét az illetőknek és így a felvetett eszme, mint életképes, nyugodott mostanáig.

Itt az ősz és azzal itt az idő is, hogy buzgólkodjunk ez ügyben; az első lépés megtételét a jubileum ügyében és pedig a mindszei takarékpénztár igazgató tanácsa és felügyelő bizottsága részéről.

Ugyanis Staibl Ferenc ur, szegvári lakos, ki a takarékpénztár felügyelő bizottságának elnöke, mult hó 30-ára értekezletre hívta össze az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagokat, úgy a takarékpénztár hivatalnokait, természetesen Wimmer Károly igazgató kivételével.

Szép beszédben fejtette ki az értekezlet indokát; elmondotta, hogy Wimmer Károly az 1871-ben alakult Önszegélyző Egyletnek igazgatója, majd könyvelője volt, a jelenben 1876. év óta takarékpénztárrá alakult egyesületnek pedig azóta vezérigazgatója, ki tapintattal, szakavatottan, becsületesen, részrehajlatlanul vezette a takarékpénztár ügyeit és kiváló érdeme nevezettnek, mikép a takarékpénztár mai napság észlelhető felvirágzásnak indult, — kiemeli, hogy míg a válságos időkben takarékpénztárak pusztultak el és illetve tetemes összegeket vesztek, a mindszei takarékpénztár veszteségeket nem szenvedett, adósait soha nem zsarolta, nem szorította meg, részvényeseinek tisztességes osztalékot juttatott. Emez eredmény jórésben Wimmer Károly érdeme és miután, mint tudja 25 éve lesz most annak, hogy Wimmer Károly a közügyekért önzetlenül fáradozott, célszerűnek látná, hogy ha a takarékpénztár részéről is elismeréssel adóznának a régi hivatalnoknak,

Általános éljenzéssel fogadtatott az előterjesztés, indítvány és többek hozzászólása után határozatilag következők mondattak ki:

1. Az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok és a hivatalnokok: Staibl Ferenc elnöke, főtisztelendő Keller Lajos takarékpénztári elnök, tiszteletbeli elnöksége alatt, egy bizottsággá alakul az ünnepély rendezése céljából.

2. Az ünnepély napján Staibl Ferenc vezetése alatt az egész bizottság tiszteleg az ünnepelnél, mely alkalomból Keller Lajos főtisztelendő fog beszédet tartani és egy diszalbumot átadni.

3. Alapítvány tételik, mely 1000 frtra fog szaporíttatni a takarékpénztári évenkénti haszonból jótékony célokra fordítandó összeg egy hányadából. Az alapítvány Wimmer Károly nevét viselendő és szegény sorsu elemi, illetve középiskolai tanulók segélyezésére fog fordíttatni.

E megállapodások után a gyűlés bekezesztetett.

Kommentárt nem irunk e jelentéshez: — a tettek emberéért tenni illik!

Mint értesülünk, mai napon a község képviselő testülete, úgy az iskolaszék is, gyűlést tartanak; mindkét helyen a fenti ügyben határozni. — Elvárjuk, reméljük és hisszük, hogy egyetértve fognak a határozatok hozatni és megmutatandják, hogy a magyar ember természetének egyik alkotó eleme az elismerés, a hála.

QUIDAM.

A magyar gépipar egy újabb diadala.

Az országos kiállítás idejére a földmivelési miniszter tudvalevőleg két nagyobb szabású gépverseny megtartását tervezte s az országos gazdasági egyesület gépészeti szakosztályának javaslatára az aratógépeket és cséplőgépeket szemelte ki, mint melyek egyrészt hazai gazdasági viszonyainkra való tekintettel kiváló fontosságuknál, másrészt a géptechnikának e gépek szerkezetének tökéletesítése körül elért nagy haladásánál fogva nemzetközi versenyek megtartását gazdáink tájékoztatása céljából legkivánatosabbnak tüntetik fel.

E versenyek egyike, az arató gépverseny, Apcz-Szántón szép sikerrel tartatott meg, a másikra — a cséplők versenyére — nézve azonban egy nem várt sajtósági körülmény merült fel, mely a verseny sajtósági célját, t. i. a különféle szerkezetek előnyeinek és hátrányainak összehasonlító bírálatát lehetetlenné tette. A külföldi érdekelt gépgyárosok, melyek pedig cséplőgépeikkel hazánkban ugyancsak említésre méltó üzletet csinálva, a saját céljaik előmozdítására kínálkozó alkalmakat nem szokták elszalasztani, vagy ki nem használni, a versenyben való részvételre vonatkozó fölszólítás dacára sem jelentkeztek és közülök egyetlen egy sem vett részt a megtartott

cséplőgépversenyen. Ezen feltűnő passivitas oka a magyar államvasuti gépgyárnak a cséplőgépeivel már is elért kiváló sikereiben keresendő s a külföldi gépgyárosok egyhamar nyomatékosabb előismeréssel nem mozdíthatták volna elő a maguk részéről az államvasuti gépgyárnak a géptechnika ezen ágában beigazolt präponderanciáját, mint midőn valamennyien, mintegy tüntető egyetértéssel, megtagadták a versenyen való részvételt s ez által fegyvert hajtva, meghódoltak a magyar gép-ipar fölénye előtt. Az államvasuti gépgyár, dacára annak, hogy közismeretes gépeivel a biztos győzelem keresésére nem szorult, a meghiusult verseny helyébe legalább egy tüzetes és szakértő próba megtartására is rendelkezésre bocsátotta gépeit, mely géppróbáról — mint e nemből eddig hasonló körülményességgel és alapossággal sehol keresztüli nem vitt bírálatról — a békésmegyei gazdasági egyesület nevében kiadott következő jelentés szolgáljon a t. gazdaközönség tájékoztatására:

Cséplőgép-próba B.-Csabán, 1885. évi aug. hó 19—20-án.

Fehér Miklós, a magyar államgépgyárnak vezér-ügynöke, alkalmat kért a békésm. gazd. egyesülettől, hogy egy, az államgépgyárban készült cséplőgépet és mozdonyt, azoknak legújabbán javított szerkezetében, a gazdaközönségnek bemutathasson.

Az egyesület készséggel teljesítve e kívánságot, az idénynek előrehaladta dacára, sikerült Such János urnak B.-Csaba melletti birtokán egy 30 holdas buza táblának asztagnak cséplés céljából megnyernie és az egyesület elnökének vezetése alatt Sohár Kálmán, Vecsey József, Rimler Pál és Lajos, Szucs Béla, Reiner Béla, Such János, Gajdács János és Mokry Sámuel egyleti tagokból egy bizottságot alakított, mely úgy a két gépnek szerkezetét, mint működését megfigyelje.

A bizottság az asztagnak aug. 19-ike d. u. 3 órától, 20-ika d. u. 5 órájáig tartott elcséplésénél csaknem szakadatlan jelen volt s a gépeknek nem csupán gyakorlati működését minden oldalról gondosan megfigyelte, de munkaközben is megállítván a gépeket, azokat huzamos ideig minden részleteikben a lehető legalaposabb tanulmányok vetette alá.

TARCSA.

ZRINYI ILONA.

— TÖRTÉNETI BESZÉLY. —
(Folytatás.)

„Talán Telekit?”

— „Dehogy édesem: — — szolgámat.”

„És még sem kelt föl kegyelmed s rá sem kiáltott?”

— „Vártam mit akar.”

„És?”

— „Egészen hozzám jött s lehajolt. Én behunytam ugyan szememet, de csak úgy, hogy mégis valamicskét lássak. Kardom ágyam előtt volt, ahhoz nem nyúlt. Teste reszketett, fejével azt látszék inteni: alszik! Ekkor megfordult s kieserélvén vizes poharamat, visszament.”

„S kiengedé menni kegyelmed?”

— „Miért ne?”

„És a pohár?”

— „Hozzá sem nyútam, de aludni sem tudék.

A nap még kelet völgyei közt bolyongott, midőn én már sátorom elé léptem s kit látok táboromból kinyargalni? — Telekty. Szólitom szolgámat. Nem jó. Megnézem. Alszik. Felköltém tehát. Sápadtan s reszketve tekintem rám a gyerek. Én rendes higgadsággal hívám be sátoromba. Mi ez? kérdem a poharra mutatva. Mint a fal, sápadtan állt az előttem. Méreg úgy-e? Igent intett. Ki adta? Én, felelt. Mit kérdeztem? kérdém már fogó türelemmel. Hogy ki tette ezt ide, felelt az. Azt tudom, mondám, hanem ki adta?

E gondos tanulmány eredményeül jelentheti, miszerint a bírálatnak ritkán sikerült még hazánkban a gyakorlati szakértelmen alapuló tetszést a hazafias örömmel oly összhangban éreznie, mint a jelen esetben, midőn a magyar állam gépgyárából kikerült ezen cséplőgépezet, még pedig úgy a mozdony, mint a cséplőszerkezet, a tökélynek, semmi külföldi ilyenmü gép által meg nem haladott fokán állónak bizonyult és azzal a hazai versenynek sikere a külfölddel szemben a mezőgazdaság e fontos terén teljesen biztosítva van.

Azonban nem csupán mindkét gépnek szerkezet és az egész cséplés alatt bebizonyult kitűnő munkaképessége érdemelte ki a bizottság megelégedését, mely előnyök mai nap már több ily gép által is el vannak érve, de e jelenségek fölött kiváló figyelmet és méltatást vívtak még ki oly, az államgépgyárnak e gépein észlelt javítások, melyek nagybecsű haladásnak bizonyultak.

Ezeknek elseje a szalma-fűtőkészülék, mely kettős szalma bevezetésével, mozgatható lángfogóival és pernye-oltó készülékével oly célszerűen van szerkesztve, hogy míg egyrészt a szalma a tüzszerényben teljesen elégni kényyszerül, a mit a kéményen a füstnek csekély mennyisége bizonyít és a kazán csövein a pernye alig rakodik le, tehát a tüzelőanyagban lényeges megtakarítás történik, (egy órai teljes erejű munka alatt csak egy mm. idei szalma fogyott el), addig a felette csekély mennyiségben képződött pernye nedves állapotban került ki, miáltal a tüzveszély e téren végképen meg lett szüntetve.

A második lényeges javítás a kémény végének oly szerkezeté, melynél fogva a szikra egy tányérba és innen a kéménynek kupalaku fedelébe ütődven, e többszöri visszaverődés folytán kialudni kényyszerül, ami ismét a tüzveszélyt tetemesen csökkenti.

Nem lényegtelen haladást tanúsít a tüzszerénynek boltozatos alakja, ami a kazán-köveknek maguktól való lepattogzását eredményezi, a buvólyuk tágassága és a kazánban a felső összekötő rudak mellőzése, mely a gépnek belülről való tisztítását, végre a tüzszerény tompított négy sarkán alkalmazott 8 lyuk, mely a többi szokott helyen levő lyukakkal együtt a fecskendővel való kimosást könnyebbé és tökéletesebbé teszi.

Lényeges javításokat talált a bizottság a cséplő-

— Uram, szolt az, tudom, hogy így is, úgy is halál: Teleky! — Ekkor meg rajtam futott át a borzadás. De hirtelen magamhoz jöve, mondtam neki: Öntsd ki. Az megfogá s fel akarta hajtani. Öntsd ki! förmedtem rá és ezentul viseld magad becsületesen. „Nem érdemlem meg uram! szolt és térdre borult előttem, de én nem engedém, fölemeltem s ő föltartva jobbját, örök hűséget esküdött.”

„Édes szivem!” és örömlük egy csókban olvadt össze.

A mit egy ilyen csók jelent s a mennyi érzelmét rejt ez magában, köteteket írhatnánk össze s az mégis kevés volna kimagyarázására.

— „A szegény fiu azután igen jól viselte magát, a legközelebbi csatában azonban elesett.”

„Isten bocsássa meg bűneit”, mondák mind a ketten.

— „Hát kegyelmed, hogy végzett azokkal, édesem? kérdé Tökölyi — Ilonát.

„A mint megmenekedtem Caprarától s Kisstől, nyugalmat reméltem s e nyugalomban egy ily boldog találkozást kegyelmeddel, mint e mai, sőt többet, hogy kegyelmed ügyei is jó fordulatot vevén, fő-vágyam teljesülend. — Egy reggel levelet kapok Caprarától — a levél itt is van — s erre asztalkájából egy levelet vett ki s olvasni kezdé: „Hódolva tisztelt nagyságos fejedelem-asszony! (Tökölyi mosolygott). Ama mély tiszteletnek, melylyel nagyságod iránt viseltetem, előbbi leveleimben is adtam némi kifejezést. És most, midőn nagyságod dolgai Isten segítségével s felséges urunk, császárunk kegyével tisztázódtak, tudván vágyait s ismervén némiképp nemes szívbéli viszonyát, bátor vagyok nagyságodat a legalázatosabban arra kérni, miszerint némi

gépen is. A vaskerekű és vashordákkal minden irányban szilárdá tett test annak kerekain célszerűen alkalmazott ékek által oly bizton lett rögzítve, hogy munka közben a legesekélyebb mozgást sem árulta el, minek folytán a szerkezet meglazulása és egyes részeinek megromlása is meg van nehezítve.

Fontos előnye továbbá e cséplőnek az, hogy a szalmarázók hosszuk, két tengelyen járnak s egy rovátkos asztallal vannak megnyújtva, ami mind sikerrel céloz arra, hogy a szalmával minél kevesebb szem menjen ki; perselyek alsó fele könnyen előállítható és alkalmazható ugynevezett compositióval, a középben levő mélyedésben pedig gypattal vannak bélelve, ami az olajat a tengely számára soká megőrizi. A rosták, melyeknek feltűtete kivétel nélkül nagyméretű, mindentűtt kettősen vannak alkalmazva és a szél reájuk külön, megosztva vezetve; különösen célszerű a felső tisztító rostára szolgáló szelelőnek akkénti állása, hogy a szél a hulló szemet nem oldalt, hanem egész hosszában, szemközt éri és a rosta ezzel keresztirányban mozog s a szemet egyenletesebben osztja el.

Mindezen előnyök, melyeknek gyakorlati eredményei a bizottság előtt abban pontosultak össze, hogy a gép tüzelőanyag igényletében megtakarítás, tüzveszélyében csökkenés bizonyult be, hogy a szem a zsákba kereskedelem által elfogadható tiszta minőségben folyt és a szalma, törek és polyvában csaknem teljesen hiányzott a szem s mindezt oly tetemes munkamennyiséggel párosította, hogy 14 munka óra alatt 560 keresztet, 196 mm. szemet cséplelt el: a bizottságot feljogosítják arra, hogy az államgépgyárnak e becses vívmányáért mély elismerést szavazzon s gyártmányát a gazdaközönségnek emelt fővel ajánlhassa.

B.-Csaba, augusztus 20-án 1885.

Jegyzette:

Mokry Sámuel,

egyleti titkár.

Beliczey István,

elnök.

Sohár Kálmán.

Rimler Pál.

A gazda-kongresszus szabályzata.

1. A kongresszus Budapesten fog megnyitattni f. évi október hó 3 án d. e. 9 órakor és legfőlebb 3 napig tart.

2. A kongresszus az országos kiállítás hangverseny-termében tartatik meg.

bizalommal legyen irányomban, hogy így egy részét ezeknek reám bizván, felséges urunknál, ki előtt, mint nagyságod is tudja s magam is némi hűszke-séggel merem mondani, jó hirnevem van, közbenjáró legyek vágyainak teljesülésében. Ne vesse meg hódolva tisztelt fejedelem-asszony, az égre kérem, ne vesse meg ez egyszerű, alázatos, de hő kívánságát annak, ki nagyságod iránt a legőszintébb tisztelettel viseltetik,

Caprarának.

Tökölyi Ilonára tekintve szolt: Édesem! latet anguis in herba.

Ilona magára mutatva felelt: De a jó pásztor már egyszer a vízbe dobta s ha Isten segít, nem is hagyja kárt tenni. De várjon csak kegyelmed. Én e levélre örömem s köszönetem kifejezésével választom, sőt Caprarát ebédre is meghittam később, midőn hallám, hogy erre fog utazni.

— „S megjelent?”

„Nem jött el.”

— Tehát?”

„Igen szép levelet irtam, meg is mutathatom.”

— Majd máskor. És?

„És e levél által annyira lekötöztem, hogy ugyszólva, ennek lett következménye a követség kegyelmednél.”

— No én valamennyire meg is volnék elégedve a válasszal, de mikor a németben bizni nem lehet.”

„Hátha mégis” . . .

„Hejh! így volt ez már Szapolyai alatt is, így van ez ma is!”

„De hátha lehetne valamennyire menni, hogy a haza sérelmei is orvosolva lennének s mi is bé-

3. A kongressust a végrehajtó bizottság elnöke: gróf Károlyi Sándor nyitja meg.

4. A kongressusnak 3 elnöke lesz. A tárgyalásokat gr. Károlyi Sándor és gr. Dessewffy Aurél társelnökök vezetik. A harmadik elnököt a külföldi tagok közül választja a kongressus.

5. A kongressus irodája: az országos gazdasági egyesület irodája, Budapest (Köztelek.) A kongressus megnyitja előtt 2 nappal a kiállítás igazgatóságai épületében. A kongressus titkára: Ordódy Lajos, az országos gazdasági egyesület főtitkára. Egy második titkári hely esetleg egy külföldi tagnak tartatik fenn.

6. A helyek a bel- és külföldi egyletek kiküldöttei és a meghívottak részére főtartatnak.

7. A kongressus két kérdést veendő tárgyalási alá. E kérdéseket a szakelőadók kidolgozván, munkálatauk három, u. m. magyar, német és francia nyelven leendő kinyomatva s a résztvevőknek a kongressus megtartása előtt jóval előbb előleges tanulmányozás vegett megküldve.

8. A két, tárgyalásra kitűzött kérdés egymás után lesz diskusszió alá véve. Az első kérdést a gazdasági, a másodikat a hitelügy fogja képezni.

9. A tárgyalási nyelv a magyaron kívüli a német és francia. A résztvevők e nyelvek bármelyikén felszólalhatnak. A megállapodásokat az elnökök a szükséghez képest 3 nyelven hirdetik ki. A gyorsíróilag fölvetett jegyzőkönyv magyar nyelven vezetetik. — Idegen nyelven tett felszólalások magyar nyelven fognak a jegyzőkönyvben helyet nyerni.

10. Vallási és politikai vitaközvetések ki vannak zárva.

11. A szónokok a kongressus titkárnál jelezik magukat szólásra elős legfőlegb egy félórát beszélhetnek, ha csak a kongressus másként nem határoz. A szónokoknak szoroson a tárgyhoz kell magukat tartani.

12. A bel- és külföldi sajtó képviselői számára a helyek a teremben főtartatnak.

13. A végrehajtó bizottság a kongressus tárgyalásairól jelentést fog kiadni és pedig magyar nyelven egész terjedelmében lesz kinyomatva a gyorsíróilag fölvetett jegyzőkönyv. A német és francia kiadványok teljhatalmú kivonatokban jelennek meg.

14. A kongressus belföldi tagjai 6 frt részvételi díjat fizetnek. Jelentkezniök a részvételre a

kességes boldogságot élvezhetnénk. Ime, nézze kegyelmed, gyermekeim nevelése is, a mint irtam is, mennyire aggaszt engem, ha e zavaros idők még tovább tartanak: mert így vagy le kell mondanom minden reményemről s kitépnem, vagy elhervadni hagynom keblem legszebb virágait, vagy gyermekeim jövőjét kell kockáztatnom. Ne magyarazza félre kegyelmed, édes szívem ezen szavaimat; én anya is vagyok. — Istenem, Istenem, mily rossz azon anyának, ki gyermekei nevelésében sem járhat el szabadon, ki még ebben is mástól, idegentől, ellenség-től függ, mint én!"

— „Sokszor gondoltam már én is erre édesem. Hanem hát kegyelmed tudja legjobban a módját saját ügyében Leopolddal szemben, én nem bánom, édesem, a békére ösztönén hajlok s bár minél előbb s minél tartósabb béke jöhetne létre! És ha ez létesül, akkor . . . akkor . . ."

Megmagyarázta egy új csók, mit mindkettő érzett, de egyikök sem tudott kimondani.

„De, ha a hazám jólétének eszközzésével ellenkező föltételeket szabna a császár, akkor a háborút folytatom, török és francia segélyvel, mindkettőtől igen szép biztatást kaptam. Nevezetesen a török segély mellett az erdélyi fejedelemséget ígérte, a francia pedig nagy pénzösszeget ajánlott föl; én azonban ezen ígéretek még nem fogadtam el; . . . de bár ne is kellene elfogadnom, lenne ez áldozat hazám békéje s a mi boldogságunkért! . . ."

Midőn Tökölyi eltávozott Ilonától, a béke és boldogság angyalai mosolyogva néztek rájuk, de kezökben egy-egy kendő vala, melylyel a könyveket szokták letörölni.

(Folytatjuk.)

kongressus titkárnál kell, ki is a részvételi díj lefizetése után a jelentkezőket a szükséges instrukciókkal ellátja.

15. A kongressus tagjai a következőkben részesülnek: 1. A magyar és osztrák vasutakon tetemes viteldij engedményben. A díjengedmény nagysága kellő időben közöltetni fog. 2. szor. Díjmentesen léphetnek be a kongressus tartama alatt a kiállítás területére. 3. szor. Díjmentesen kapják meg a kongressus kiadványait és 4. szor. Gondoskodva lesz arról is, hogy egy nevezetesebb magyar gazdaságot megsemmisíthessenek.

Világfolyása.

Spanyolországból érkező hivatalos jelentések szerint a cholera ott csökkenőben van, valamint Franciaország Marseilles és Toulon városaiban sem öltött nagyobb mérvet. Spanyolországban aug. 26-án megbetegült 4388, meghalt 1498; aug. 27-én beteg lett 4690, meghalt 1420, azonban aug. 29-én már csak 3639 betegülési és 1227 halálozási eset fordult elő. Mindenesetre elremitő számok még ezek is; de ha tekintetbe vesszük, hogy alig pár nap alatt közel 200-al kevesebb a halálozások száma, az apadást örvendetesnek jelezhetjük.

Az angol-osztrák tárgyalásokról az utóbbi időben általában azon hír volt elterjedve, hogy azok már jóformán befejeztettek, amennyiben Oroszország — néhány legelő kivételével — az egész Zulfikár-területről lemondott. Újabb hírek szerint azonban a Zulfikár-szorosra vonatkozó tárgyalások előrehaladtak ugyan, de semmikép sem jutottak el a végbejezéshez, amennyiben Oroszország engedményei Anglia által még nem fogadtattak el véglegesen. Anglia miniszterelnöke szükségesnek tartotta, hogy Oroszország javaslatai a határrendező bizottság elnökének is megsürgönyöztessenek, hogy azokat az afgán emirnek előterjeszthesse. E táviratra a válasz legfőlegb egy hét múlva érkezik meg, mely esetben annak alapján a tárgyalások tovább folytathatók lesznek.

Anglia helyzetét Szudánban kedvező színben tüntetik fel az érkező jelentések, amennyiben a fölkelők táborában általános a fejtelenség. A hatalom ezidő szerint a Hadendorn-törzs kezében van, de remélik, hogy csak rövid időre, mert e törzs is meg fog hódolni. Ozmán Dignának sincs többé jelentékeny haderejs csapatai egymásután hagyják el. Khartumban szintén fejtelenség van a fölkelő vezérek között.

A lengyel nemzet elnyomására Oroszországon kívül Poroszország is mindent elkövet, hogy az egykor hős nemzetet teljesen védtelenné tegye. Így a porosz kormány Pozenben, az egykori lengyel földön, nem tűr más lengyelt, mint aki ott született; oroszországi, vagy osztrák lengyel földről ott le nem telepedhet többé senki, aki pedig ott volt, ott keresett munkát, vagy odavonzotta a rokoni és üzleti kötelék, annak október elsején pusztulni kell. Miért? Mert Poroszország nem akarja, hogy a pozeni lengyelség erősödést nyerjen.

A kremsieri császártalálkozás is végbe ment; végbe anélkül, hogy annak eredményéről csak egy szemerkényi hír is kiszivárgott volna. Általában ugyan családi szinezetet akarnak tulajdonítani az egész dolognak; de ebben van okunk kételkedni; van, mert ahol az uralkodók mellől a főminiszterek sem hiányzanak s kik még több órán át együtt is tanácskoznak, ott kell lenni valami másnak is, ami minden bizonytal nem csekély jelentőségű dologgá fogja magát kinőni s amiről tettekben hamarabb fogunk hallani, mint olvasni.

Nálunk Magyarországon jelenleg minden szem Erdély fővárosa: Kolozsvárra te-

kint, hol aug. hó két utolsó napján a magyarság és a magyar állameszme megvédése szempontjából nevezetes dolgok történtek. Megalakult ugyanis az Erdélyi Közművelődési Egyesület s megválasztotta vezetőit, magalakította a végrehajtó bizottságot, mely a kitűzött nagy és nemes feladatokban az egyesületet vezetni és vezérelni fogja.

Semmiféle egyesület Magyarországon nem támasztott még oly nagy érdeklődést, mint az erdélyi közművelődési egyesület. Egyesek úgy, mint testületek és törvényhatóságok siettek támogatására, s több, mint 200,000 frt gyűlt össze eddigelé céljaira. Aristokratiánk legtöbb tagja az alapítók közt van, Erdélyben pedig vidékenként fiók egyesületek alakultak s gyűjtönek és szerkeznek tagokat.

Tudvalevő, hogy Erdélyben a szászok és románok már régen dolgoznak, hogy nemzetiségüket erősítsék, holott inkább a magyarok vannak fenyegetve; mert a többi közt még az is egyik hibája az erdélyi magyarságnak, hogy könnyen megtanulja a körülötte élő nemzetiségek nyelvét, azok pedig gyűlölik a magyar nyelvet. Így aztán a magyarság beolvad a nemzetiségek közé s már eddig is nagy vidékek magyarsága veszett el, pl. Hunyadmegye. S e veszedelmes beolvadás sok helyen egész rohamosan foly.

Az erdélyi közművelődési egyesület feladatául tűzte ki, hogy a fenyegetett magyarságnak segélyt és védelmet nyújt; gondoskodik iskolákról, kisdudóvodáról, terjeszti a magyar állameszmet s nem tűri a lelketlen izgatást, melyet az erdélyi részekben a szászok és románok oly lelketlenül és szabadon üznek. El fog követni mindent, hogy Erdély lakosságát kivegye a nemzetiségi izgatók kezéből. Nemzetiségét, nyelvét tiszteltben tartja mindenkinek, de főcélja az lesz, hogy a magyar haza iránti érzést ápolja, fejlessze és a politikai nemzetet erősítse. — Vajha nemes feladatát minél üdvösebben s szeretett magyar hazánk javára minél szélesebb körben oldhatná meg!

Az országos kiállítást az elmúlt héten folytonosan nagy számmal látogatták s a napi látogatók száma a 7—8 ezer közt váltakozott, kiknek legnagyobb részét a vidék szolgáltatta. A főváros lakossága fürdők és nyaralókból csak most kezd hazatérni.

Augusztus 30-ig bezárólag belépti jegekből befolyt összesen 513 651 frt. 30 kr.

Közgazdaság.

A beállott esőzés rendkívül nagy előnyére van a gazdálkodónak. Az ugarolás alig haladhatott s jelenben e munka már befejezéséhez közeledik. A rozs és repevetés megkezdett, mely utóbbi a mult heti esőzés folytán már fejlődésnek is indult. A kukorica, burgonya, répa fejlődésére szintén jó tékony hatással volt az eső, míg a szőlőben a nedves időjárás sok kárt okozott.

A kereskedelem pang, gabona áraink pár napi szilárd hangulat után ismét hanyatlani kezdenek.

Piaczi áraink (buza mindőség és súly szerint) munként 6.40—6.60 kr. Árpa 4.40—4.60. Kukorica 4.50—4.80. — Rapce 11 frt.

A sertések ára valamivel javult és — dacára az óriási vételkedvnek — a kukoricza terméssel őszhangban nincs.

Szarvasmarha ára rendkívül csekély.

Bécsből vett mai hírek szerint ott óriási mennyiségű gabonát adtak és vettek papiron azok, kik jórészen a gabonanemeket nem is ismerik. A tőzsdei gabnakereskedelem kétségtelen nagy befolyással van csekély gabonaárainkra.

Gazdaközönségünk iránti eldőkénységből legközelebb önálló cikkben fogjuk nézeteinket ez irányban kifejtetni s amennyiben tehetségünkben áll, a könnyebb boldogulhatás céljából az utat, melyen haladnunk kell, megjelölni.

Helyi és vegyes hírek.

— **Ordódi Pál**, Magyarország volt közmunka és közlekedési minisztere, az 1881. LIII. t. c. megalkotásával a Tisza, Körös és Maros áradásai által fe nyegetett közép Tiszavölgy legnagyobb jöltevéje, a magyar politikai életnek egyik legszeplőtlenebb jel lemű és legtiszteltebb alakja — nincs többé! A jeles hazafi Ischiben, hova üdülést ment keresni, aug. 27 én elhunyt. Az ő halála egész Magyarországra; de reánk mindszentiekre is veszteség; mert ő teljes jó akarral volt községünk iránt.

— **Szemcsés köthartyalob.** Figyelmeztetjük e veszélyes szembajban szenvedő polgártársainkat, mikép a gyógykezelő orvosok rendeleteinek engedelmeskedjenek, mivel azok felsőbb utasítás és meghagyás folytán járnak el, s az engedetlenek bírságotlatnak. Így járt Szeri Antal is, ki e napokban fizette le a reá kirott 5 frt pénzbírságot. Ajánljuk, hogy mindenki, a ki szembajban szenved, a járvány-orvosok valamelyikénél jelentkezék, annál is inkább, mert e bajelhanyagolása idővel tökéletes vak ságot okozó. Hogy e baj ragályos is, mutatja azon körülmény, hogy a mostani hadgyakorlatokra beszó litott négy tartalékos, lett mint szemcsés köthartyalobban szenvedő, visszaküldve.

— **Schmidt Imre**, a szegedi kir. törvényszék alügyésze, e napokban lett ügyészszé kinevezve. Szívöl kivanunk jó szerencsét e tevékeny, — puritán jellemű s a viszonyokat itt tökéletesen ismerő egyén választásához a miniszternek, az előléptett nek pedig új állásában kitartást és boldogságot kívánunk!

— **Tüzesetek.** Mult hó 27 én a reggeli órákban Hintei Ernő nagy utcában lévő háza leégett. A község új vízfecskeendője épen Hinteinél volt javítás végett s mind a fecskendő, mind Hintei javítása jónak bizonyult, de a zsindey fedelű házat megmeneteni nem lehetett. A ház nem volt tűz ellen biztosítva. Szerencsére szélsősend volt és így sikerült nagyobb baj elől menekülni. Amily nagy számmal voltak jelen az oltásnál, oly rendetlenség volt; kia bált mindenki, ahogy tetszett; rendelkezett boldog, boldogtalan. — Tüzoltó egylet, jőjjön el a te országod!

— **Robicsék Mór** nagy utcai házának padlásán aug. 31-én délelőtt szintén tűz volt, azonban a szomszédoknak sikerült a pusztító elemnek gátat vetni, mielőtt a tetőzet kigyuladt volna. Állítólag a kémény tisztátalansága okozta a veszélyt.

Mindkét tüzeset a falu alsó végén volt és míg ily távolságból a harangozó a tüzesetekről értesítetik, bizony az egész falu leéghet. Ajánljuk azért előljárástunk figyelmébe a szolgabírság azon átiratát, mely szerint a rom. kath. templom tornyában tűzjelzés okán őr volna alkalmazandó.

— **Statisztika.** A mult hónapban Mindszenten 64 egén született és pedig 32 férfi, 32 leány, ez utóbbiak között 1 törvénytelen. Elhaltak 31-en, 11 finemű, 20 nőneműi. Az elhaltak között 5 éven alul 9 fiu, 12 leány. A születések száma a halálozásokat 33 mal haladják.

— **Lopások.** Szarvas Mihály szegvári lakostól a mult heten két lovat leptak el. A tolvajok rend kívüli vakmerőséggel holdtölténél hatoltak be nevezett tanyájára, hol a lovak a jászolhoz kötöten állottak, a gazda cselédei pedig a lovak mellett pihentek. A tettesek ismeretlenek. — Nagy Sándor tanyai lekostól ugyancsak ismeretlen tettesek egy három éves csikót loptak el. Itt azonban észrevették a tolvajlást. A gazda és fiai lovakra kaptak, üzöbe vették a tolvajokat, kik hogy megmenekedjenek, a kocsit után kötött csikó kötőfékét elmetstették s nyilsebesen elvágtattak.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Snácsi Péter Mindszentben tartózkodó drótos tót aug. 26 án a temető melletti lakásán öngyilkossági szándékból kést mártott magába. Jobb tüdejét sértette meg, azonban az ejtett seb nem életveszélyes. Ápolás végett a szegedi kórházba szállították.

— **Korom József** hadköteles a szegedi városi kórházból, hol a sorozás óta gyógykezelés végett volt, mint értesülünk, onnan megszökött.

— **Bálak.** Mint értesülünk, a szolgabírság csak kivételes esetekben fog ezután éjjeli bálengedélyeket kiadni és pedig a mindennapivá vált verekedések meggátolása és az erkölcstelenségnek meg akadályozása végett. Mi csak helyeselni tudjuk emez elhatározást.

— **Szemle.** A cs. és kir. katonák ellenőrzési szemléje a tiszántuli járásban október hó 28. és 29. napjain Mindszent község közházánál fog megtartani. Felhívatnak a közös hadsereg kötelékébe tartozó mindazon szabadságos és tartalékos katonák, kik a folyó évben gyakorlatra berukkolva nem voltak, vagy tényleges szolgálatban nem állottak, hogy a mondott helyen és napon megjelenjenek és pedig a

mindszenti illetőségűeknek okt. 28 án, a járás más községbelieknek pedig okt. 29-én kell megjelenniük.

— **Szegvár község** tulajdonát tevő 110 hold községi tanyaföld 1100 nsz. ötével számított 10 hold részletekben, f. évi október hó 1 étől számított 6 évre, f. évi szept. 6 án délután 3 órakor Szegvár község közházánál haszonbérbe fog adni. A feité telek az előljárásnál tudhatók meg.

— **Menetrend változas.** A Danagőzhajózási társaság értesítése szerint szeptember 4 étől kezdve Szeged és T. Örvény között a következő menetrend változással fognak vegyes szolgálatban a hajók közlekedni: Szentestől Szolnokra; vasárnap, szerdán és pénteken délelőtt 10 órakor. Szolnokról Szentestre: hétfőn, szerdán és szombaton reggeli 5 órakor. Szentestől Szegedre: hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 10 órakor. Szegedről Szentestre: vasárnap, szerdán és pénteken reggeli 5 órakor.

— **Hódmezővásárhelyen** P. Szathmáry Károly miniszeri biztos urat várják e héten, ki az ottani kisdéd nevelő intézet és gyermekmenhely helyiségeit s felszereléseit fogja megvizsgálni, honnan Szentestre megy át a kisdédovó ügy érdekében s a megyei székház épületben fog előadást tartatni. Hát Mindszent kisdédovó ügyét ki fogja megindítani?

— **Kokovay Imre** hmvásárhelyi fogyasztási adópénztárnok elbocsajtását mondotta ki az ottani fegyelmi választmány, augusztus 27 én főispán ur ő méltóságának elnökielte alatt tartott ülésében.

— **Budapesten** a vidéki lapszerkesztők és kiadók mult hó 24-én országos kongresszust tartottak. Az országban főálló 263 lap közül 83 lap volt képviselve. Célja volt e kongresszusnak a vidéki hírlapírók solidaris szövetkezése, a vidéki lapok outiójainak szabályozása, a visszaélések megszüntetése s a vidéki hírlapírók nyugdíj- és segélyegyletének megállapítása. Roboz István a „Somogy“ köz szeretében álló veterán szerkesztője lett elnökül megválasztva. Hosszu érdekes vita után elhatározott, hogy egyesület alakitassék s erre 9 tagu szer vező bizottságot küldöttek ki. Elfogadtattott Sztterényi József azon indítványa is, mikép a lapok kézbesítési díja törültsék el es a mellékletekre vonatkozólag a régi postaszabály léptetessék életbe. Ugyancsak elhatározott, miszerint kérelem intéztetik a minis teriumhoz, hogy a cserepéldányok bélyegmentesek legyenek. Elhatározott továbbá, hogy egy hírdetési iroda állitattik fel. Kérelem terjesztetik a kormány elé, miként Magyarországon csak magyar állampolgár lehessen szerkesztő. Végül a kongresszus kérelmet terjeszt a kormányhoz, hogy a vidéki lapok biztosítékát szállítsa lejjebb és intézkedjék, nehogy egyes hatóságok oly közleményeket tekintsenek politikainak, melyek nem azok.

— **Dr. Ipolyi Arnold** besztercebányai püspök kinevezetése váci püspökké, végleg el van határozva, de csak a szokásos határidő letelte után fog fogana tostitatni. A váci egyházmegye anyagi gyei állító lag nincsennek oly zítált állapotban, mint híresztel ték és aránylag csekély áldozatok árán néhány év alatt teljesen rendezhetők.

— **Figyelmeztetjük** a gazdaközönséget, hogy f. évi szept. hótól kezdve a juhokra és sertésekre is pakuszt kell váltani.

— **Kossuth és a trieszti távirtda.** Kossuth Lajos névnapja alkalmából a budapesti-ferencvárosi társas kör üdvözlő táviratot intézett hozzá. A trieszti távirtda azonban a táviratot főtartóztatta, mert Kossuth „Magyarország kormányzójának“ volt benne címeze. Hogy ki jogosította föl a trieszti osztrák távirtdai állomást a magyar távirtdai állomás fölött való cenzura gyakorlására, ennek megtudása mindenekelőtt a magyar távirtda igazgatóságának áll érdekében s egyuttal kötelessége is!

— **Marha száj- és körömfajás.** E járvány Kis Horgos, Vác Czegléd, Monor, Pillis és Kerpes határában megszűnt, ellenben a pestmegyei Sári és Dunakesz, Tápó—Szent—Marton, Ináresz pusztán, a zombolyai járáshoz tartozó Osztern községben, ugy Gyertyámos városban fl-lépatt, mit, mihez tartás végett, olvasóinkkal közlünk.

— **A szentesi ártézi kut** furásával, mint halljuk, 260 méter haladó mélységre hatoltak már.

— **Félegyházán** augusztus hó 27 én történt meg az ő templom tornyának lebontása előtt a kereszt és gomb levétel. A gombban, melyet 1803 ban tettek föl, az akkori időre vonatkozó iratot találtak. Az irat közli többek közt az akkori árakat, melyek a következők: a búzának vékája 2 frt 30, árpanak 1 frt 30, zabnak 1 frt 15 kr., a marhahusnak fontja 7 kr., borju husnak 10 kr., juhhusnak 8 kr. volt. 1803 ik évben forgalomban volt pénznek is voltak a gombban. Az irat megjegyzi, hogy „arany és más ezüst pénzek épen nincsenek folya mathan.“ Hát a régi jó időben is volt pénztelen idő? A levélt nagy számu közönség nézte.

— **Huszonöt millió forintot** lopott ezelőtt hat évvel T'Kindt a belga banktól, melyért mindössze

csak öt évi börtönre ítéltetett. T'Kindt a napokban szabadul ki börtönéből s kedvese, Lolo kisasszony, fejedelmi lakást rendezett be számára, melybe ké sőbb mindketten beköltöznek. A megkárosult bank a 25 millióból egy krt sem kapott vissza, s így az öt évi büntetésért T'Kindt ugyancsak kárpótolva érezheti magát, no meg a markába is nevetet a a pompás üzlet felett!

— **Rettentő jégeső** dühöngött folyó hó 21 én d. u. 4 és 5 óra közt Bia pestmegyei községben, nagyrészt elpusztítva a szőlőket. A kár körülbelül 16 ezer frtra rug. Egy emberélet is esett áldozatul. Egy csósz az ár a hegyekről leragadott s nem birt megmenekedni. Ugyanezen napon Zalamegyében, Galambok, Magyarád, Szt. Györgyvár, Pogányvár s még több községben is pusztított a jégeső. Nagy Kanizsán a vasuti állomás összes ablakait bevverte.

— **Az ünnepei durrogás áldozata.** Általános, de nagyon haszontalan és már sok bajt okozott szokás, hogy a vidéken különféle ünnepléses alkalmakkor előszedik a városi lomtáról vagy községközi félszerből a rozsdás mozsarakat s hatalmas puffogtatás által igyekeznek a népből az ünnepek megfelelő hangulatot előidézni. E balszokás áldozata lett Szent István napján az adai kisbíró. — Amint az adott jelre a mozsarat elsütötte, ez szétrobbant s néhány darabja a kisbíró jobb kezét egészen szét marcangolta. Egy orvos azonnal amputálta, de a szerencsétlen ember még aznap iszonyu kinok közt meghalt. Még csak 30 éves volt s több gyermek maradt utána árvaságra.

— **Szomorú történet.** Ezelőtt négy évvel Esztergomból egy fiatal ember ment Budapestre, ki az élvezetek poharát oly módon szűresölte, hogy négy év alatt nemcsak tekintélyes vagyonát verte el az utolsó fillérig, hanem testileg is tökéletesen kimerült, elaggott, fölismerhetlenségig eicsenevészedett. Néhány nap előtt visszakerült Esztergomba, hol már senki sem ismert rá a rongyos ögyelgőben arra a gavallérra, ki egykor a nők szemefénye volt, s kinek hitlenségét sokáig siratta a legszebb, legkedvesebb leányok egyike. Más kereset híjában kiment a hajó állomáshoz hordárnak. Nagy nehezen kicsikar egy szép, urias nő kezéből egy táskát, elcipeli egy falusi hintóig, melybe a szép nőt egy gavallér segíti be. A gavallér visszasiet a többi holmi átvételéért s az elkallódott fiatal emberrel ekkor oly jelenet játszódott le, mely teljesen megrendítette. Megismerte a fiatal asszonykát, amint kenyérrevalót nyújtott neki s a fénytelen szemekben új láng gyuladt. Néhány pillanattig tartott a fájdalmas jelenet. A volt ideál a lesújtott jött-mentnek egy rózsát is adott, melyet ez ajkaihoz emelt, azután eltűnt. Néhány perc múlva a falusi hintó is elrobogott s az elzúllott ember könnyes szemekkel nézett az álomkép után.

— **Bucsubál.** Szegváron a hagyományos kis asszony napi bucsubálra az idén is nagyban készülnek s az előjelekből itélve, fényesnek ígérkezik. A hozzánk beküldött meghívó szerint a bál a volt megyeház nagytermében tartatik meg 1 frtos belépti díj mellett. Miután a bál jövedelme jótékony célra fordittatik, kívánatos, hogy az erkölcsi siker mellett anyagilag is teljesen kielégítő legyen.

— **Huszonöt éves kántortanítói jubileumát** ülte meg aug 25 én Csongrádon Sohlya Antal veterán kántortanító, szerény családi körben. Az ünnepelet Szvoboda Ferenc ügyvéd, mint az iskolaszék elnöke üdvözölte s meleg szavakban emlékezett meg a jubilánsnak 25 év alatt a köztügyek terén szerzett bokros érdemeiről.

— **Mikor az öreg megönsül...** — Ejh, ejh kedves uram bátyám — mondja szemrehányólag K. barátunk jó hatvanas rokonának, hogy juthatott eszébe 18 éves leányt venni feleségül? Ez nagyon veszedelmes és egyenlőtlen házasság! — Sőt ellenkezőleg, a legjobban illik egymáshoz. Ha fiatal feleségemre nézek, az örömtől legalább 20 évvel fiatalabbnak érzem magam, ha pedig ő néz rám, 20 évvel öregebb lesz ijedségében; így én negyven éves leszek, ő 38; világos, hogy nagyon összeillünk!

— **Halál tornázás közben.** Aradon tegnapelőtt Gautner Antal asztalos és házulajdonos Antal nevű 19 éves fia az asztalosműhelyben tornászott, még pedig különös módon. Arra volt kíváncsi, hogy állkapcája mily erős s e végből egy kötélben hurkot csinált s azt állkapcája alá helyezte. Mikor azonban ugy függött, a hurok hirtelen nyaka köré fonódott s a szerencsétlen fiut megfojtotta. Mikor a műhelybe léptek, már h lva volt. E őször öngyilkosságra gondoltak, bár a fiu szelid és oly csendes volt, hogy öngyilkosságra nem volt semmi ok. Az orvosi vizsgálat azonban kiderítette a valót és pedig abból következtette, hogy az állon és állkapcán learurolódó kötél arról a bőrt lehorzsolta, a mi nem történt volna, ha az ifju a hurkot öngyilkossági szándékból egyszerűen a nyakára illesztette volna.